

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési penzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
14 fillér.

Nyiltár sora 40 fillér

Hirdetés nagyság szerinti.

Megjelenik minden vasarnap.

XXXI. évfolyam.

A szerkesztésért felelős a kiadó:
RÓNAI FRIGYES.

53. szám.

Városunk az elmúlt és új esztendőben.

A mai nappal ismét lepergett egy esztendő, — holnap egy újat köszöntünk.

A legtöbb embernél ez nem jelent többet kalendáriumcserénél, az 1912. írásához való megszokást s ha nem lenne a sok számlakivonat megborraivalót kirofoló üdvözlés, sokan talán észre se vennék. Abban a lázas munkában, mely a jelenkort jellemzi, szakadatlan dolgozik az ember nap-nap után. Mint egy óriási gépszerkezet, mely a technika által neki kimért munkát úgy végzi és újból előlrol kezd, amint azt az erő örök törvénye neki megszabja.

Az egyes embernél ez így lehet, — de egy város életében egy új esztendő beköszönésének van jelentősége.

Ilyenkor kötelességszerűleg visszpillantást vetünk az elmúlt esztendőre, lelkiismeretes önbíráói leszünk cselekedeteinknek s a mérleg lezárásával kitűzzük magunk elé azon célokat, melyek meg megvalósulásra várnak.

Egy város sok ezer lakójának jólétéről és a haladással járó fokozott igényeknek teljesítéséről hivatott gondoskodni s azért kötelességünk az évfordulót egy-egy határkönek tekinteni s így megállapítani azt, hogy mivel tartozunk a múltnak és mit követel a jövő.

Városunk, úgy mint az utolsó esztendőben, a most letelt esztendőben is figyelemreméltó haladásra tekinthet vissza.

Az évtizedeken át sárfeszkeknek csufolt várost immár véges-végig kemény és ruganyos aszfaltfelület burkolja, mindenféle sima vízmentes járdán gyalogolhatunk s mire jövő tavasszal a befejező munkákat is elvégzik és a nemburkolt részek is megfelelő fedanyagot nyernek, tisztaság és közlekedés szempontjából mi kívánni való sem marad hátra. Az ezzel járó terhek egy ideig közvetett adóval ugyan kissé súlyosan terheli iparunkat, kereskedelmünket, részben az egész közönséget is, de a fokozódó forgalommal a jövedelem annyira fogja felülmúlni számításunkat, hogy a terheket leszállítani, vagy a kitűzött időnél hamarabb megszüntetni lesz módunk.

A katonaság elhelyezésének kérdése is egy nagy gonddal könnyítette meg helyzetünket. Városunk már nem lehet többé minduntalan kialakult kényszer-stációja a hadseregnek, hanem immár véglegesen biztosított állomása. Ezt a szabványos laktanyának ez évben történt felépítésével értük el s habár ez nagyobb áldozatot igényel, ezen intézménynél is be fog következni s ha idejében megtesszük a lépéseket, már négy év múlva, hogy katonailag magasabb lakbérosztályba soroztatunk s akkor itt is leszál vagy megszűnik a vallalt teher.

Vasutunk üzemében is nagy horderejű haladás éreteit el a lefolyt évben. A Magyar Államvasutak vették át az üzemet és rövid idő múlva egy sohasem remélt ideális menetrendet léptettek életbe. A régi 6 vonat helyett 16 vonat bonyolítja le a forgalmat Szombathely felé és a soproni vonal közlekedése is most jobban felel meg a mi érdekeinknek.

Veszély fenyegetett bennünket a felsőbb leányiskola körül, melyet a város és annak lakossága annyi szeretettel és jóindulattal létrehozni segített, s melyet a múltból bátorságot merítve igyekeztek tőlünk elhódítani olyanok, kiknek a fenforgó körülményeket mérlegelve, ezt még megkísérlenie sem lett volna szabad. De hála az Égnek, ezt a veszedelmet szerencsésen elhárítottuk és ha újabb áldozatot is követel tőlünk, ne sajnáljuk, mert az intézetnek oly fejlesztéséről van szó, mely városunknak mindenféle tekintetben nagy kulturális és gazdasági előnyére fog válni s éppen azért teljes joggal soroljuk az elért eredményt az elmúlt esztendő munkásságának sorába.

Eredményszámba esik a munkaházak felépítése is. Érdemes szociális munkára törekedtek ezeknek létesítésével, egy kedves otthont szereztek vele jóra való tisztas munkásoknak. Az érdemből bennünket csak annyi illet, hogy lelkes szószólói voltunk az itteni munkásaladoknak s lehetővé tettük, hogy a megyének több évre terjedő munkaprogramjába az elsők közé kerültünk. Maga az építésük, sajnos, nem mondható sikerültnek, de legkevésbé az elhelyezésük. Mindjobban észrevehető, hogy igazuk volt azon keveseknek, kik azt a helyet e célra alkalmatlannak mondták s legalább a főttől való távolabb elhelyezést kívánták. Monumentális épületek szomszédságába nem illenek e barátságatlan viskók. Lehetetlenné tették hosszú időre a városrészt szabályos kifejlesztését s sok bajnak, elégedetlenségnek lesznek okozói. De mi tanulhatunk ez esetből. Építési ügyekben meggondoltabbán kell eljárni, a városi szabályozási tervet pedig sürgősen be kell szerezni.

A város háztartása is kedvező eredményt volt képes felmutatni. Az ez évben összeállított jövő évi költségvetés szerint a községi pótdadó a vállalt nagyszabású beruházások és terhek dacára leszállott, ami mindenestre a legigazságosabb fokmérője a konszolidált, gondos s körültekintő gazdálkodásnak.

Állami segélyünket, — mint az elmúlt esztendő legutolsó örvendetes eseményét említjük ezt, — a kormány az eddigi felosztási terv szerinti 9000 koronáról 1911. évre 12.000 koronára emelte fel és mert ezen kulcs alapján fogják a fokozatosan emelkedő városi államségélyt felosztani, jövőre már 18.000 s ha 8 millióig emelik a segélyt végül 48.000 kor. remélhetünk, ezenfelül pedig meg a rendőrség fentartási költségei aluli felmentést is, ami egymaga kb. 25—30.000 koronával kedvezőbbé teszi majdán költségvetésünket. Ezzel honorálva látjuk a város fejlesztése érdekében vállalt kulturális kiadásokat és terheket, de egyúttal azt a kötelességet is rója reánk, hogy a megkezdett uton soha nem lankadó buzgalommal s bátorsággal igyekezzünk tovább haladni, hogy „mit rakentek a századok, lemoszuk a gyalázatot!”

Az új esztendőben is nagyon jelentős munka vár reánk.

Első helyen áll a város burkolatának teljes befezése és ezzel kapcsolatban a terek és parkok oly atalakítása, hogy azok a széperzeket is kielégítő összhangzatba hozzák a burkolat által elért szebb külsővel. Kívánatos, hogy ebben okuljunk a közelmúltban szerzett tapasztalatokon. Nem szabad e munkálatok megoldásánál szűkeblünk lenni. Csak az elsőrendű szilárd, izléses és alapos megoldás lehet a városra nézve legkedvezőbb. Egyidejűleg a pályaudvar és vashíd közötti utnak az aszfaltozása is halaszthatatlan sürgős feladatot kepez.

Sorra kerül majdán a felsőbb leányiskolának fejlesztése, egy újonnan építendő modern tanintézet és konviktus létesítésével. Akar leánygimnázium lesz, akár a felsőbb leányiskola kifejlesztés célzó egyéb nevelő-intézet, a mi kötelességünk az lesz, hogy ennek elhelyezésénél figyelemmel legyünk a mai kor követelményeire és csakis oly építkezést s elhelyezést tegyünk lehetővé, mely a messze jövőnek is megfelel és a még további fejlesztésre módot nyújt, tenogy egy újabb elégedetlenség újra felszínre vessen olyan kelletlen helyzetet, aminőt ezuttal közmegelegedésre rendezni sikerült, de megismétlése végzetes következményekkel járna.

Szerencsés auspiciumok mellett arra törekszünk, hogy a hatalmas Országos Vasuti Szövetségnek most felállítani tervezett nagy árva-házat városunknak megnyerhessük. A városi tanács által eddig megtett kezdeményező lépések a legjobb reményekre jogosítanak. Ezt nemcsak városunk jó hírnevének köszönhetjük, hanem főleg annak a kulturális munkának, mely városunkat sok pályázó város fölé helyezi. Számos tanintézetünk, jó vasuti összeköttetésünk, a város csatornazása és burkolata, villamos világítása juttatott bennünket előterbe s habár áldozatkészségünket is nagyobb mértékben veszi igénybe, ne feledjük el, hogy e nélkül semmit sem lehet a sok versengés közepette elérni s azt is, hogy ezen intézmény megszerzésével városunk gazdasági forgalma jelentékeny emelkedést nyer s a jövőre nézve áldozatok nélkül elérhető kedvező kialakulást biztosít.

Foglalkoznunk kell egy új honvedlaktanya építésének a kérdésével is. Hogy a közös laktanya megépítése után ez következik, azt minden gondolkodó polgártársunk természetesen tarthatta. Honvédségünk itt találta meg első állomasát s a hatvanas években épített s össze-vissza foltozott laktanya semmiképen sem állhat meg így. Meg kell találnunk a módját, hogy a honvédségnek is elsőrendű elhelyezkedést biztosítsunk. Ennek egyetlen akadálya a jelenlegi zászlóalj csekély létszáma és a reánk nézve kedvezőtlenül megállapított legutóbbi lakbérosztályozás. A vederőtörvény életbe lépése után nyomban hozza kell latni legalább két zászlóalj vagy egy ezred elnyeréséhez. (a tanács e tekintetben is megtette már e kezdeményezést) a lakbérosztályozásra nézve pedig új eljárást kell provokálni és megfelelő utanjárással sikerülni fog illetékes helyeken a döntő fórumokat arról meggyőzni, hogy legalább a VI. osztályba való sorozás teljesen indokolt, (hiszen még a polgári „végleges” osztályozást is sikerült megváltoztatni), ha pedig ezt elértük, akkor a térítmények oly összeget

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a közzei kir. járásbírósnak 1910. évi V. 351. sz. végzése következtében **Deutsch Lajos dr.** ügyvéd által képviselt **Zámbó József** javára 494 K 03 f. s jár. erejéig 1910. évi november hó 14-én fogamatostott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2081 K-ra becsült következő ingóságok u. m.: lovak stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a közzei kir. járásbírósnak 1910-ik évi V. 315.8 számú végzése folytán 495 kor. 03 fill. tőkekövetelés, ennek 1910. évi szeptember hó 14. napjától járó 5% kamatai, 1% váltódíj és eddig összesen — kor. — fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Borostyánkőn leendő megtartására

1912. évi január hó 11-ik (tizenegyedik) napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elővonzandó ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kőszeg 1911. évi december hó 13. napján.
Kis Kálmán, kir. bir. végrehajtó.

Mélyen tisztelt vendégeimnek
Boldog újévet
kivánok.
Strasser Bertalan
az „Elite” kávéház tulajdonosa.

Boldog újévet
kiván
Schwartz János
kávés.

Boldog újévet kíván
Noll Gáspár
fodrász
Kőszegen.

BOLDOG UJ ÉVET
kiván
TÖRÖK és PLECHL.

Védjegy: „Horgony”
A L niment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
pótleka
egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb horgonyosnak bizonyult köszvénynek, oszonnál és meghűléseknek.
Figyelmeztetés: Silány hamisítványok miatt bevásárlásoknál óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 140 és K 2- és üvegszálván minden egy csomagban kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter nyegyzetára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

Szőlőtelepítők

beesés figyelmüket felhívom saját érdekükben, hogy **terjedelmes telepeimen** a legjobb érmelléki bor és esemege, legkivalóbb fajú szőlőoltványok, amerikai és európai sima és gyökeres a világhírű gyökeres és sima **Delaware** vesszők a legolcsóbb árban, a legdúsabb választékban szavatosság mellett, fajtisztán becsáttatnak eladásra, őszre és tavaszra való szükségletüket még most előjegyeztetni sziveskedjenek, mind ezekről képes árjegyzéket, amely sok hasznos tudnivalót tartalmaz, ingyen és bérmentve küldöm meg. Cimem:

Kágyi Szabó István érmelléki szőlőtelepítők és oltványtelepítők igazgatója **Bihardiószeg.**

BUTOROK

Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, fuggonyok, csillarak és zongorák
szállítanak bárhova

készpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Modern lakberendezési vállalat
BUDAPEST, IV., GERLÓCZY-UTCA 7. SZ.
(Központ városközpont mellett)

akác, gledicsia
Besztercei szilva,
kajszin-baraczk
ojtott gyümölcsfát vadonoztatott akác és gledicsi 100 000 számban képes küldeni.
Unghváry László faiskolája Czegled.

Egy OKOS fej
minden alkalommal
Dr. OETKER sütőporát használja á 12 f.
Teljesen higiénikus orvoscso által ajánlott élesezetítő.
Használata által minden tézta nagyobb, lazább és könnyebben emészhetővé lesz.
Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.
a legnemesebb fűszere minden tésztnak, kakao és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, puding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótol 2-3 cső vanilut. Ha fél csomag **Dr. OETKER VANILINCUKROT** 1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitünő aromájú, teljes italt kapunk.
Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen!
Kapható Kőszegen: **Gombás Bálint, Maitz József, Schaar József, Unger József és Wentzl Edénél.**

ÓRÁK ÉKSZEREK
GRAMOFONOK = LEMÉZEK
RÉSZLETFIZETÉSRE IS!
10 évi jótállás mellett
Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMETER ES MUORAS GIARI NAGYRAKTARÁBAN
SZEGED. Dugonics tér 11/R.
Személyesen mérve. Orajavítások 5 évi jótállás mellett
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Csak a minőség
rövid lett.
világhírű
a valódi
PALMA
kaucsuk-cipősarok
A higiénikus **Palmakaucsuk** **AGYBETET** minősége elsöranu.
Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.

STOCK-COGNAC
MEDICINAL
hivatalos ó omzárral ellátott palackokban mindenütt kapható
CAMIS és STOCK
gőzüzemű gyárából
BARCOLA.

VASARNAPI UJSÁG
Minden újonnan belépő előfizető ingyen kapja a Vasárnapi Ujság díszes karácsonyi albumát.
Mutatványszámokat kívánatra minden kinek küld a „Vasárnapi Ujság” kiadó-hivatala, Franklin-Társulat, Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság
kőszegi fiókja,
Kőszeg, Király-út 6. sz.
Strucz szálloda mellett.
Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4%-os kamatozással betéti könyvekre és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik; betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.
Leszámitol: 2-5 aláírással üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.
Folyósít: rendes és torlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).
Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad; tőzsdéi megbízásokat elfogad.
Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényleveket a szelvényutalvány (talón) alapján díjmentesen beszerez.
Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.
Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.
Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosít.
Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.
Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb penzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani.
Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynőkége mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással készséggel szolgál.
Központ: **Szombathelyi (regi) Takarékpénztár Szombathely. Alakult: 1837-ben.**
Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőkéi 2,250.000 korona.